

Odziv na prispevek Evropskega parlamenta v okviru resolucije o Letnem poročilu ECB 2018

Podpredsednik ECB je Letno poročilo ECB 2018 predstavil 1. aprila 2019 na posebni seji Odbora za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta.¹ Predsednica ECB pa se je 11. februarja 2020 udeležila plenarne razprave Evropskega parlamenta o letnem poročilu.² Naslednji dan je Parlament sprejel resolucijo o Letnem poročilu ECB 2018 (v nadaljnjem besedilu: resolucija).³

ECB ob predložitvi Letnega poročila ECB 2019 Evropskemu parlamentu objavlja odziv na prispevek Evropskega parlamenta v okviru njegove resolucije.⁴ Odziv objavlja javno in tako sledi praksi, ki jo je sprejela leta 2016 kot odgovor na zahtevo Evropskega parlamenta.⁵ To kaže zavezanost ECB demokratični odgovornosti, saj javnost seznanja v večjem obsegu, kot ji to nalagajo zahteve iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Na odziv ECB na teme, ki jih je izpostavil Evropski parlament, so v določeni meri vplivali izbruh pandemije koronavirusa (COVID-19) na začetku leta 2020, precejšnje posledice za gospodarstvo in izredni ukrepi, ki jih je ECB sprejela kot odgovor na izredne razmere.⁶ Vseeno pa se ta odziv osredotoča predvsem na dejavnosti ECB v letu 2019, v skladu z obdobjem, ki ga zajema Letno poročilo ECB 2019.⁷

1 Denarna politika ECB

1.1 Učinkovitost ukrepov ECB in njihovi stranski učinki

Resolucija obravnava učinkovitost ukrepov denarne politike ECB, njihov vpliv na pogoje financiranja v euroobmočju ter njihove stranske učinke v odstavkih 9, 13, 14, 16–18 in 24. Resolucija v odstavkih 4–5 in 17 izpostavlja, da je potrebna podpora javnofinančne politike in da morajo druge politike prispevati k izboljševanju pogojev

¹ Glej [spletno mesto](#) ECB.

² Glej [spletno mesto](#) ECB.

³ Besedilo sprejete resolucije je dostopno na [spletnem mestu](#) Evropskega parlamenta.

⁴ V odzivu niso obravnavane teme, ki se v resoluciji Evropskega parlamenta nanašajo na bančno unijo. Razprava o teh zadevah je v [Letnem poročilu ECB o nadzornih dejavnostih](#). Odziv na resolucijo o bančni uniji bo objavljen letos kasneje.

⁵ Glej odstavek 23 Resolucije Evropskega parlamenta z dne 25. februarja 2016 o letnem poročilu Evropske centralne banke za leto 2014 (na voljo na [spletnem mestu](#) Evropskega parlamenta).

⁶ Glej sporočila za javnost, objavljena na [spletnem mestu](#) ECB 12. marca 2020, 18. marca 2020, 7. aprila 2020 in 22. aprila 2020.

⁷ Presečni datum v tem dokumentu je 27. april 2020.

za dolgoročnejšo gospodarsko rast, k spodbujanju agregatnega povpraševanja ter k zmanjševanju ranljivosti.

ECB meni, da so ukrepi denarne politike precej prispevali k izboljšanju finančnih pogojev za podjetja in gospodinjstva ter k večji gospodarski aktivnosti in inflaciji. Upoštevajoč vse ukrepe, ki jih je ECB sprejela od sredine leta 2014 do leta 2019, je skupni učinek na realno rast BDP v euroobmočju v tem obdobju po ocenah kumulativno znašal med 2,5 in 3,0 odstotne točke.⁸ Ti ukrepi so v istem obdobju k medletni stopnji inflacije prispevali med eno tretjino in polovico odstotne točke na leto.⁹ Srednjeročno višja gospodarska rast, ki je posledica ukrepov denarne politike ECB, prinaša koristi veliki večini gospodinjstev in podjetij v euroobmočju.

ECB meni, da nizka raven nominalnih obrestnih mer v euroobmočju ni samo odraz tega, kako se izvaja denarna politika. Tako evropske kot tudi svetovne realne obrestne mere se znižujejo že desetletja in so od svetovne finančne krize ostale zelo nizke ali celo negativne. Več ocen, vključno z ocenami ECB, kaže na podobno dinamiko pri naravnih ali ravnotežnih realnih obrestnih merah.¹⁰ Te trende je mogoče pojasniti z več dejavniki, med drugim z gibanjem bolj strukturnih dejavnikov, kakršni so demografija, produktivnost in vse večje neravnotežje med svetovnim povpraševanjem po varnem finančnem premoženju in njegovo ponudbo, ter z gibanjem bolj cikličnih dejavnikov, kot so vztrajni pritiski na razdolževanje, ki jih je povzročil izbruh svetovne finančne krize.

ECB spremlja morebitne stranske učinke nestandardnih ukrepov denarne politike, ki jih omenja resolucija. Zdi se, da so bili do zdaj omejeni, vendar pa se po pričakovanjih lahko povečajo ob večji intenzivnosti in daljšem trajanju uporabe nestandardnih ukrepov. Da bi bili ukrepi denarne politike ECB bolj učinkoviti, se je treba na nezaželena gibanja odzivati s politikami na drugih področjih. Tako se morajo na primer tveganja za finančno stabilnost, ki so povezana s pretirano visokim vrednotenjem finančnega premoženja, obravnavati z ustreznimi makrobonitetnimi in mikrobonitetnimi ukrepi, usmerjenimi na različne finančne institucije. ECB skupaj z Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB) ves čas spremlja ustreznost teh ukrepov, pri čemer upošteva tudi posledice krize zaradi koronavirusa.

Cene stanovanj v euroobmočju so do konca leta 2019 močno naraščale, zabeleženi pa so bili tudi posamezni primeri precenjenosti. Vseeno pa ni nikakršnih znakov nepremičninskega balona, ki bi ga napihovalo kreditiranje. Razmerje med dolgom gospodinjstev in BDP je še naprej stabilno, vendar ostaja daleč pod ravnijo, doseženo pred svetovno finančno krizo. Vseeno pa se tveganja na stanovanjskih trgih razlikujejo med državami zaradi drugih dejavnikov na strani

⁸ Glej Rostagno, M. et al., »A tale of two decades: the ECB's monetary policy at 20«, *Working Paper Series*, št. 2346, ECB, Frankfurt na Majni, december 2019.

⁹ Glej Hartmann, P., in Smets, F., »The European Central Bank's Monetary Policy during Its First 20 Years«, *Brookings Papers on Economic Activity*, 2018, str. 1–146.

¹⁰ Glej na primer Brand, C., Bielecki, M. in Penalver, A. (uredniki), »The natural rate of interest: estimates, drivers, and challenges to monetary policy«, *Occasional Paper Series*, št. 217, ECB, Frankfurt na Majni, december 2018.

povpraševanja in ponudbe v posameznih državah. ECB v okviru svoje funkcije finančne stabilnosti nenehno spremlja nepremičninska tveganja, obenem pa sodeluje tudi pri delu ESRB, ki je pred kratkim ugotovil, da so v več državah EU prisotne srednjeročne ranljivosti v sektorju stanovanjskih nepremičnin.¹¹ Ranljivosti na stanovanjskih trgih v euroobmočju se ponovno ocenjujejo v kontekstu krize zaradi koronavirusa.

ECB se zaveda, da nestandardni ukrepi denarne politike lahko vplivajo na dobičkonosnost bank, vendar pojasnjuje, da je skupni vpliv denarne politike na dobičkonosnost bank majhen. Tako lahko nestandardni ukrepi vplivajo predvsem na banke, ki se v veliki meri financirajo z vlogami komitentov (kot majhne banke običajno se), ker so njihove neto obrestne marže bolj občutljive na okolje nizkih obrestnih mer. Po drugi strani pa lahko takšne banke običajno v veliki meri izkoristijo večje povpraševanje po posojilih in boljšo kreditno kvaliteto, ki sta posledica pozitivnega vpliva denarne politike ECB na gospodarsko rast. Obenem je ECB uvedla dvostopenjski sistem za obrestovanje imetij presežne likvidnosti, katerega cilj je podpirati transmisijo denarne politike preko bančnega sistema. Zasnova sistema – torej da priznana izvetje temelji na obveznih rezervah – pomeni, da sistem prinaša večje koristi bankam, ki se v večji meri financirajo z vlogami prebivalstva.

ECB se zaveda, da nizka raven obrestnih mer ustvarja določene pritiske na dobičkonosnost in solventnost zavarovalnic in pokojninskih skladov, kot je omenjeno v resoluciji, vendar izpostavlja tudi pozitiven vpliv na pogoje financiranja nefinančnih družb in gospodinjstev. Ker je donosnost obveznic upadla, so se zmanjšali tudi dohodki od naložb zavarovalnic in pokojninskih skladov. Mnoge od teh institucij – in še posebej tiste, ki nudijo produkte z minimalno zajamčeno donosnostjo – zmanjšanje dobičkonosnosti običajno nadomeščajo z iskanjem donosov z bolj tveganimi in manj likvidnimi instrumenti. Na ta način finančni sektor pomaga blažiti pogoje financiranja za podjetniški sektor.¹² ECB pozorno spremlja vpliv nizkih obrestnih mer na zavarovalnice in pokojninske sklade, pri čemer je vpliv odvisen predvsem od poslovnega modela in strukture bilance stanja posamezne institucije.

Programi nakupa vrednostnih papirjev in zavarovane operacije refinanciranja so oblikovani z ustreznim upoštevanjem vidikov upravljanja tveganj. Tako se z okviri za obvladovanje tveganj zmanjšujejo in natančno spremljajo tveganja, vključno s finančnimi tveganji. Obenem pa ti okviri pomagajo ECB pri doseganju ciljev denarne politike.

ECB se strinja z resolucijo, da morajo politike na drugih področjih z odločnejšim ukrepanjem podpirati učinkovitost ukrepov denarne politike. ECB sprejema ukrepe denarne politike, ki so nujni za ohranjanje stabilnosti cen v

¹¹ Glej poročili ESRB »[Vulnerabilities in the residential real estate sectors of the EEA countries](#)« in »[Follow-up report on the countries that received ESRB warnings in 2016 on medium-term vulnerabilities in the residential real estate sector](#)«, september 2019. Opozorila posameznim državam so na voljo na [spletnem mestu](#) ESRB.

¹² Glej »Non-bank financial sector«, *Financial Stability Review*, ECB, Frankfurt na Majni, november 2019.

euroobmočju. Vseeno pa je potrebna tudi aktivnejša javnofinančna politika, še posebej v trenutnem okolju nizkih obrestnih mer. Obenem morajo države euroobmočja pospešiti izvajanje strukturnih reform, da se poveča produktivnost, izboljšajo možnosti za hitrejšo gospodarsko rast, zniža strukturna brezposelnost in okrepi odpornost.

ECB se strinja z resolucijo, da so mala in srednje velika podjetja ključnega pomena, zato bo še naprej pozorna na potrebe teh podjetij po financiranju.

ECB se dobro zaveda, da mala in srednje velika podjetja predstavljajo večino podjetij v euroobmočju, ustvarijo velik delež prihodkov od prodaje in so pomembni delodajalci v euroobmočju. ECB si je v zadnjem desetletju z anketo o dostopu podjetij do financiranja (SAFE)¹³ prizadevala pridobiti natančno oceno pogojev financiranja za mala in srednje velika podjetja, da bi odločitve utemeljila s čim več informacijami. ECB je imela pri oblikovanju ukrepov denarne politike v mislih tudi dejstvo, da so mala in srednje velika podjetja precej odvisna od bančnega financiranja, pri čemer pa je upoštevala tudi pogoje tržnega financiranja.

V tem kontekstu so ukrepi denarne politike, ki jih je ECB sprejela v zadnjih letih, pripomogli k ublažitvi omejitev pri financiranju za mala in srednje velika podjetja ter povečali njihovo odpornosti proti finančnim šokom.

Kar zadeva bančna posojila, so imeli ukrepi za krepitev posojilne dinamike – kot so na primer (ciljno usmerjene) operacije dolgoročnejšega refinanciranja – pomembno vlogo pri vzdrževanju dostopa malih in srednje velikih podjetij do financiranja ter pri usmerjanju spodbud s strani denarne politike k bančnemu kreditiranju zasebnega sektorja.¹⁴ Kar zadeva tržno financiranje, je program nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja zagotovil ugodne pogoje najrazličnejšim podjetjem v euroobmočju, vključno z malimi in srednje velikimi podjetji. Rezultati ankete SAFE kažejo, da je program nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja pripomogel k povečanju ponudbe bančnih posojil za mala in srednje velika podjetja. Velika podjetja pa so vse pogosteje izdajala dolžniške vrednostne papirje, zato so banke večji delež posojanja usmerile na manjša podjetja. To ponazarja, kako ukrepi denarne politike lahko medsebojno učinkujejo in se dopolnjujejo.¹⁵ S pomočjo ukrepov ECB se je tako zmanjšal delež malih in srednje velikih podjetij, ki se soočajo z omejitvami pri financiranju, in sicer se je po podatkih iz ankete SAFE znižal z okrog 18% v obdobju 2009–2012 na okrog 8% v obdobju med letom 2016 in septembrom 2019.¹⁶ Podobno se je delež malih in srednje velikih podjetij v euroobmočju, ki poročajo, da imajo velike težave pri poslovanju in odplačevanju dolga, znižal s 14% v letu 2012 na 3% v drugi polovici leta 2019.

¹³ Glej [spletno mesto](#) ECB.

¹⁴ To velja predvsem za banke s sedežem v državah euroobmočja, ki so bile v preteklosti ranljive. Več podrobnosti je v okvirju z naslovom »Vpliv nestandardnih ukrepov ECB na pogoje financiranja: preučitev novejših podatkov«, *Ekonomski bilten*, številka 2, ECB, Frankfurt na Majni, 2017.

¹⁵ Za več informacij o vplivu programa nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja in ciljno usmerjenih operacij dolgoročnejšega refinanciranja na španske nefinančne družbe glej tudi Arce, O., Gimeno, R. in Mayordomo, S., »Making room for the needy: the credit reallocation effects of the ECB's corporate QE«, *Working Papers*, št. 1743. Banco de España, 2017.

¹⁶ Za več informacij o drugih ukrepih, kakršen je program dokončnih denarnih transakcij, glej tudi Ferrando, A., Popov, A. in Udell, G.F., »Sovereign stress and SMEs' access to finance: Evidence from the ECB's SAFE survey«, *Journal of Banking and Finance*, letnik 81, 2017, str. 65–80.

Čeprav so se v zadnjih letih pogoji financiranja za mala in srednje velika podjetja občutno izboljšali, pa se ECB zaveda, da nekaj pomembnih izzivov še ostaja. ECB pozorno spremlja tudi pogoje financiranja za mala in srednje velika podjetja ob gospodarskem izpadu zaradi pandemije koronavirusa in ne bo tolerirala nobenih tveganj, ki bi lahko ogrozila nemoteno transmisijo denarne politike tudi preko tega kanala.

1.2 Program nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja in izvajanje denarne politike

O temah v zvezi z izvajanjem denarne politike razpravljata odstavka 15 in 36. Odstavek 36 resolucije razpravlja predvsem o programu nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja.

Nakupi v okviru programa nakupa vrednostnih papirjev se po sedanjih parametrih lahko nadaljujejo še nekaj časa. Program nakupa vrednostnih papirjev, vključno z začasnim svežnjem dodatnih neto nakupov vrednostnih papirjev v višini 120 milijard EUR, ki je bil napovedan marca 2020, bo v celoti izveden v skladu z uveljavljenimi načeli, pri čemer bo za začasni sveženj veljala dodatna fleksibilnost.¹⁷ Dodaten začasen sveženj v višini 750 milijard EUR v okviru izrednega programa nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji¹⁸ se izvaja ločeno od in poleg neto nakupov v okviru programa nakupa vrednostnih papirjev. Izredni program nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji je oblikovan fleksibilno, da bi se ciljno usmerjeno soočil s posebnimi razmerami, ki jih je povzročil izbruh koronavirusa. Omogočil bo nihanje razporeditve nakupov v času, po razredih finančnega premoženja in po jurisdikcijah

Kar zadeva teme v zvezi s transparentnostjo, ki jih izpostavlja resolucija, ECB redno objavlja obilo informacij o vseh programih nakupa vrednostnih papirjev.

ECB je v Ekonomskem biltenu iz marca 2019¹⁹ objavila statistične podatke o agregatnih imetjih v okviru tretjega programa nakupa kritih obveznic in programa nakupa listinjenih vrednostnih papirjev, s čimer dodatno povečuje transparentnost. Agregirani podatki prikazujejo porazdelitev imetij v okviru tretjega programa nakupa kritih obveznic po državah tveganja in bonitetnih ocenah. Podatki o programu nakupa listinjenih vrednostnih papirjev prikazujejo razčlenitev imetij po državah tveganja, bonitetnih ocenah in vrstah zavarovanja s premoženjem.²⁰ ECB od prve objave teh podatkov objavlja posodobitve skupaj s polletnim razkritjem statističnih

¹⁷ Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 12. marca 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

¹⁸ Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 18. marca 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

¹⁹ Glej okvir z naslovom »Providing additional transparency on aggregate APP holdings« v članku z naslovom »Taking stock of the Eurosystem's asset purchase programme after the end of net asset purchases«, *Ekonomski bilten*, številka 2, ECB, Frankfurt na Majni, 2019.

²⁰ Informacije o agregatnih imetjih v tretjem programu nakupa kritih obveznic in programu nakupa listinjenih vrednostnih papirjev so dostopna v razdelku »Asset purchase programmes« na spletnem mestu ECB. V tem razdelku je prikazana tudi polletna razčlenitev imetij v tretjem programu nakupa kritih obveznic po bonitetnih ocenah in državah tveganja ter polletna razčlenitev imetij v programu nakupa listinjenih vrednostnih papirjev po bonitetnih ocenah, državah tveganja in vrstah zavarovanja s premoženjem.

podatkov o agregatnih imetjih v okviru programa nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja. Objava teh dodatnih informacij omogoča, da javnost bolje razume, kako se programi izvajajo, hkrati pa ohranja učinkovito izvajanje denarne politike. Z razkrivanjem podrobnejših podatkov o vrednostnih papirjih v programu nakupa listinjenih vrednostnih papirjev in tretjem programu nakupa kritih obveznic bi se lahko omajal namen teh programov. Tako ni bila razkrita natančna sestava omenjenih dveh programov z vidika posameznih vrednostnih papirjev ali mednarodne identifikacijske številke vrednostnega papirja (koda ISIN), saj bi javnost odsotnost določenih kod ISIN iz imetij lahko razumela kot razlikovanje med finančno trdnimi ter primerljivo šibkejšimi izdajatelji in originatorji, čeprav za to lahko obstajajo drugačni razlogi. Treba je omeniti, da so v nasprotju s programom nakupa vrednostnih papirjev podjetniškega sektorja izdajatelji oziroma originatorji številnih vrednostnih papirjev v omenjenih dveh programih kreditne institucije v euroobmočju, ki so glavne nasprotne stranke v operacijah denarne politike ECB. Podrobnejše razkritje bi zato lahko povzročilo fragmentacijo trga ter spodkopalo enako obravnavo izdajateljev in originatorjev, s čimer bi bil ogrožen cilj ECB, da čim bolj zmanjša vpliv, ki ga ima izvajanje programov na delovanje zadevnih trgov.

ECB zelo pozdravlja pozitivna gospodarska in finančna gibanja, zabeležena v Grčiji tekom leta 2019.

O primernosti grških obveznic odloča Svet ECB s sklepom, pri čemer upošteva več dejavnikov, vključno z upravljanjem tveganj. Čeprav se v okviru programa nakupa vrednostnih papirjev javnega sektorja do zdaj niso kupovali vrednostni papirji grškega javnega sektorja, je spodbujevalno naravnana denarna politika ECB precej prispevala k ublažitvi finančnih pogojev v Grčiji, kar kažejo nizke bančne obrestne mere za posojila grškim gospodinjstvom in nefinančnim družbam. Obenem so zaradi opustitve kriterijev primernosti tržni dolžniški vrednostni papirji, ki jih je izdala grška vlada, primerni za nakupe v okviru izrednega programa nakupa vrednostnih papirjev ob pandemiji.²¹ Opustitev kriterijev primernosti je bila odobrena zaradi tržnih pretresov ob izrednih razmerah zaradi koronavirusa in zato, ker je Grčija trenutno v postopku okrepljenega nadzora. Poleg tega je bilo gibanje v grškem realnem gospodarstvu in na finančnih trgih pozitivno že nekaj časa pred izbruhom koronavirusa. Hkrati se v okviru nedavnega svežnja začasnih ukrepov Sveta ECB za ublažitev zahtev glede zavarovanja terjatev²² grški državni dolžniški instrumenti začasno sprejemajo kot zavarovanje v kreditnih operacijah Eurosistema zaradi opustitve kriterijev primernosti.

1.3 Pregled strategije denarne politike

Odstavek 34 resolucije obravnava pregled okvira denarne politike ECB in poziva ECB, naj v okviru tega procesa organizira javno posvetovanje.

ECB je januarja 2020 začela pregled strategije denarne politike.²³ Pregled se v veliki meri osredotoča na kvantitativno opredelitev cenovne stabilnosti, skupaj s

²¹ Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 18. marca 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

²² Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 7. aprila 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

²³ Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 23. januarja 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

pristopi in instrumenti za doseganje cenovne stabilnosti. Obenem bo pregled upošteval tudi, kako lahko k uresničevanju mandata ECB prispevajo drugi dejavniki, kot so finančna stabilnost, zaposlenost in okoljska trajnost. Pregled bo ocenil tudi, kako ECB komunicira o denarni politiki in koliko širša javnost pozna ECB. Zaradi izrednih razmer v zvezi s koronavirusom se je časovnica pregleda podaljšala do sredine leta 2021.²⁴

Pregled strategije bo vključeval interakcijo z evropskimi državljani, k čemur poziva tudi resolucija. Poleg redne izmenjave mnenj s člani Evropskega parlamenta o vseh vidikih pregleda želi ECB prisluhniti tudi idejam in mnenjem najrazličnejših zainteresiranih strani – vključno z državljani, akademiki ter strokovnimi in civilnodružbenimi organizacijami – in sicer na dogodkih »ECB vas poslušaj« in prek novega spletnega portala »ECB vas poslušaj«. ²⁵ Tako zbrani prispevki – in prispevki, zbrani na dogodkih, ki jih bodo organizirale nacionalne centralne banke v celotnem euroobmočju – se bodo upoštevali pri posvetovanjih v okviru pregleda strategije.

2 Teme v zvezi z bojem proti podnebnim spremembam in zelenim financiranjem

Resolucija v odstavkih 19, 21, 22 in 23 razpravlja o vlogi ECB v boju proti podnebnim spremembam.

Podnebne spremembe predstavljajo velik globalni izziv, zato morajo ukrepati vse javne in zasebne institucije. ECB v okviru svojega mandata aktivno prispeva k soočanju s tem izzivom. ECB izpostavlja ključno vlogo vlad, med drugim tudi v okviru mednarodnega sodelovanja, pri oblikovanju in izvajanju ustreznih politik za blažitev podnebnih sprememb. Politični organi imajo za spopadanje s podnebnimi spremembami na razpolago širok spekter možnosti, vključno z določanjem cen emisij ogljikovega dioksida v okviru javnofinančnih ukrepov. Centralne banke lahko v okviru svojega mandata podpirajo in dopolnjujejo skupna prizadevanja vlad tako, da se osredotočijo na področja, za katera so pristojne.

ECB bo v okviru pregleda strategije obravnavala posledice podnebnih sprememb v povezavi z denarno politiko. Pri pregledu se bo med drugim upoštevala tudi okoljska trajnost.²⁶ Tako bo ECB natančno preučila tveganja, ki jih podnebne spremembe predstavljajo za izvajanje denarne politike, in kako je vidike podnebnih sprememb mogoče vključiti v okvir denarne politike Eurosistema.

V zvezi s temo nakupov podjetniških obveznic s strani ECB, ki jo je izpostavila resolucija, ECB pojasnjuje, da se v skladu z načelom tržne nevtralnosti okrog 20% vseh primernih zelenih obveznic nahaja v programu nakupa vrednostnih

²⁴ Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 2. aprila 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

²⁵ Glej [spletno mesto](#) ECB.

²⁶ Glej sporočilo za javnost, ki je bilo 23. januarja 2020 objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

papirjev podjetniškega sektorja. Tako ECB že prispeva k prehodu v nizkoogljično gospodarstvo.

Cilj programa nakupa vrednostnih papirjev je podpirati vzdržno približevanje inflacije ciljni ravni, ki je skladna s poglobitnim ciljem ECB, da ohranja cenovno stabilnost. Zato so kriteriji primernosti v programu nakupa vrednostnih papirjev namenoma določeni široko, da je za nakup na voljo velik nabor vrednostnih papirjev, namen tega pa je doseči čim večji vpliv in preprečiti izkrivljanje v specifičnih tržnih segmentih.²⁷ Študija, ki je bila novembra 2018 objavljena v Ekonomskem biltenu ECB,²⁸ kaže, da je koncentracija izdajanja zelenih obveznic posebej velika v ogljično intenzivnih sektorjih, kot so na primer komunalne storitve, infrastruktura, promet in gradbeništvo. Podjetja v teh sektorjih izdajajo zelene obveznice, da financirajo uvedbo učinkovitejših tehnologij, zmanjšajo svoj ogljični odtis in preusmerijo energetske portfelje k obnovljivim virom.

ECB preučuje tudi, kako vključiti podnebna tveganja v bonitetne okvire. Na mikrobonitetni ravni bančni nadzor v ECB pripravlja vodnik, v katerem bodo določena nadzorniška pričakovanja glede upravljanja in razkritja podnebnih in okoljskih tveganj. Javno posvetovanje o vodniku bo predvidoma organizirano v prvi polovici leta 2020. Na makrobonitetni ravni ECB razvija okvir za spremljanje podnebnih sistemskih tveganj in makrobonitetni stresni test »od zgoraj navzdol«.

ECB sodeluje pri različnih evropskih in mednarodnih pobudah, vključno z mrežo centralnih bank in nadzornikov za ozelenitev finančnega sistema (NGFS).

ECB aktivno prispeva k delu v zvezi s podnebnimi tveganji, ki ga opravlja več mednarodnih standardizacijskih organov, predvsem Odbor za finančno stabilnost in Baselski odbor za bančni nadzor. Na ravni EU je ECB pozdravila akcijski načrt Evropske komisije za financiranje trajnostne rasti kot pomemben korak k vključevanju trajnosti v finančno odločanje. Hkrati je aktivno podprla predlagan razvoj skupne taksonomije EU za trajnostne naložbe kot ključni korak za povečevanje zelenega financiranja. ECB je kot članica strokovne skupine Evropske komisije za trajnostno financiranje zagotovila analitični prispevek in strokovno podporo pri ocenjevanju gospodarskih posledic klasifikacijskega sistema EU (»taksonomije«) za trajnostne dejavnosti.²⁹

ECB preučuje tudi, kako obravnavo podnebnih sprememb še dodatno vključiti v svoje delovanje.

ECB pri svojem pokojninskem portfelju že sledi trajnostni naložbeni politiki, ki temelji na selektivnem seznamu izvzetih naložb. Zunanja upravljavca naložb v portfelju, ki sta podpisnika načel Združenih narodov za odgovorno investiranje, morata uporabljati smernice v zvezi z glasovanjem s pooblastilom, v katere so vključeni okoljski, socialni in upravljavski vidiki. ECB se je odločila tudi, da bo referenčne vrednosti za lastniške instrumente v svojem pokojninskem skladu nadomestila z nizkoogljičnimi referenčnimi vrednostmi. ECB pri portfelju lastnih sredstev preučuje, če in kako lahko vključi podnebne vidike. Kot prvi

²⁷ Glej tudi [pismo](#) o denarni politiki, ki ga je predsednica ECB poslala evropskima poslancema Paulu Tangu in Neeni Gill, 20. december 2019, in [pismo](#) o denarni politiki, ki ga je predsednica ECB poslala evropskemu poslancu Ernestu Urtasunu, 21. november 2019.

²⁸ Glej okvir z naslovom »[Purchases of green bonds under the Eurosystem's asset purchase programme](#)«, *Economic Bulletin*, številka 7, ECB, Frankfurt na Majni, 2018.

²⁹ Glej [končno poročilo](#) strokovne skupine za trajnostno financiranje, marec 2020.

korak se je ECB odločila, da poveča delež zelenih obveznic v portfelju, odvisno od njihove razpoložljivosti in likvidnosti trga. V okviru programa nakupa vrednostnih papirjev in v skladu z načelom tržne nevtralnosti je ECB kupovala in še naprej kupuje zelene obveznice.

Hkrati ECB krepi tudi analitične in raziskovalne zmogljivosti na področju podnebnih sprememb. ECB si na primer prizadeva zagotoviti, da se podnebne spremembe upoštevajo v njenih makroekonomskih modelih, metodah napovedovanja, ocenah tveganja ter scenarijih in modelih za stresne teste. ECB je v raziskavah na primer ocenila relativno vlogo lastniških instrumentov in bančnega financiranja pri podpori zelenim inovacijam.³⁰

3 Mednarodna vloga eura in poglobljanje EMU, vključno z bančno unijo in unijo kapitalskih trgov, ter teme v zvezi s finančno arhitekturo v EU

V odstavku 7 je izpostavljena nujnost poglobljanja ekonomske in monetarne unije (EMU) kot enega od strukturnih pogojev za krepitev vloge eura. V odstavku 33 je posebej obravnavana mednarodna vloga eura. Čeprav nadzorniške naloge ECB niso bile osrednja tema resolucije, se odstavki 25–28 in 37 nanašajo na teme v zvezi z bančno unijo, unijo kapitalskih trgov in finančno arhitekturo v EU, vključno s pripravami na brexit in uvedbo eurske kratkoročne obrestne mere (€STR).

Kar zadeva mednarodno vlogo eura, ECB znova poudarja, da h globalni privlačnosti eura prispeva predvsem bolj poglobljena in popolnejša EMU, ki jo je mogoče doseči predvsem s spodbujanjem unije kapitalskih trgov, ob hkratnem izvajanju zdravih ekonomskih politik v euroobmočju.³¹ Z

dokončanjem bančne unije bi bilo euroobmočje odpornejše, medtem ko bi globlji in boljše povezani evropski kapitalski trgi zaradi napredovanja v smeri unije kapitalskih trgov prispevali h globljim in bolj likvidnim finančnim trgov. To bi po drugi strani posredno spodbudilo mednarodno uporabo eura kot mednarodne valute na področju investiranja, financiranja in poravnave. ECB še naprej poudarja, da so potrebna nadaljnja prizadevanja za dokončanje EMU.³²

ECB se strinja s pozivom resolucije k hitremu dokončanju bančne unije. ECB še naprej odločno podpira dokončanje bančne unije ter meni, da je vzpostavitev polno delujočega evropskega sistema jamstva za vloge ključna prednostna naloga.

Kar zadeva poudarek, ki ga resolucija namenja spoštovanju načel poslovanja in poslanstva združenih in vzajemnih bank, ECB pojasnjuje, da pri izvajanju nadzorniških nalog v celoti spoštuje načelo sorazmernosti. Eden od glavnih ciljev bančnega nadzora v ECB je zagotoviti dosleden nadzor kreditnih institucij v

³⁰ Glej »Finance and decarbonisation: why equity markets do it better«, *Research Bulletin*, št. 64, ECB, Frankfurt na Majni, november 2019.

³¹ Glej »The international role of the euro«, ECB, Frankfurt na Majni, junij 2019.

³² Glej članek z naslovom »The state of play regarding the deepening agenda for Economic and Monetary Union«, *Ekonomski bilten*, številka 2, ECB, Frankfurt na Majni, 2020.

celotni bančni uniji. Toda to ne pomeni, da ECB uporablja »univerzalen« pristop k nadzoru. ECB pri izvajanju nadzorniških nalog v celoti spoštuje načelo sorazmernosti ter bank ne diskriminira na podlagi njihovega modela poslovanja, v kolikor se banke držijo bančnih predpisov.

ECB se strinja tudi s pozivom, da je treba projekt unije kapitalskih trgov pospešiti, ter se zavzema za precejšnje poglobljanje unije kapitalskih trgov, ki je dovolj ambiciozno in pravočasno, tudi ob upoštevanju prilagoditev, ki so potrebne zaradi krize v zvezi s koronavirusom. ECB vztrajno poziva institucije EU in države članice, da sprejmejo potrebne ukrepe za dokončanje unije kapitalskih trgov, ter ponovno izraža veliko podporo vzpostavitvi integriranih, dobro delujočih in inovativnih finančnih trgov v EU. ECB z zanimanjem pričakuje objavo končnih priporočil s strani foruma Evropske komisije na visoki ravni. Ta priporočila bi morala biti zelo ambiciozna ter bi morala upoštevati priporočila iz nedavnega poročila ECB o finančni integraciji in strukturi v euroobmočju.³³

Poziv resolucije Evropski centralni banki, da naj nadaljuje z začetnimi prizadevanji za stabilnost finančnih trgov v EU ob izstopu Združenega kraljestva iz EU, je v skladu s stališčem ECB. ECB od referendumu v letu 2016 natančno spremlja gospodarska tveganja in tveganja v finančnem sektorju v zvezi z brexitom.³⁴ Tveganja v zvezi z brexitom bi se med letom 2020 ali kasneje še vedno lahko uresničila, odvisno od napredka pri pogajanjih. ECB in Bank of England sta marca 2019 aktivirali dogovor o valutnih zamenjavah, s katerim se bodo zmanjšali morebitni viri stresa v finančnem sistemu.³⁵ ECB je med celotnim procesom brexita javno in dvostransko pozivala banke, da naj se pripravijo na vse možne nepredvidljive dogodke ter od primera do primera ocenijo svoj specifičen profil tveganosti.³⁶ Zasebni sektor se mora še naprej pripravljati na vse možne izide.³⁷ Ko se bo prehodno obdobje izteklo, bo imel finančni sektor za sabo več kot štiri leta, ko se je lahko pripravil na prihajajoče pomembne spremembe v sistemu. Banke in drugi tržni udeleženci v euroobmočju morajo preostali čas do konca prehodnega obdobja izkoristiti za izvedbo načrtov v zvezi z brexitom, da bodo po izteku prehodnega obdobja pripravljeni na nove odnose.

ECB v odziv na zahtevo resolucije po prvi oceni €STR pojasnjuje, da €STR od njene uvedbe oktobra 2019 dobro odraža tržno dinamiko. €STR se izračunava dnevno in trenutno temelji na primernih transakcijah v vrednosti več kot 30 milijard EUR, o katerih poroča 50 poročevalskih enot, do konca leta 2021 pa naj bi postopoma nadomestila obrestno mero EONIA. €STR dobro odraža tržno dinamiko,

³³ Glej »[Financial Integration and Structure in the Euro Area](#)«, ECB, Frankfurt na Majni, marec 2020.

³⁴ Glej na primer okvir z naslovom »[Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK's membership of the EU](#)«, *Financial Stability Review*, ECB, Frankfurt na Majni, maj 2019.

³⁵ Glej sporočilo za javnost, ki je objavljeno na [spletnem mestu](#) ECB.

³⁶ Glej na primer več člankov o brexitu v glasilu ECB Supervision Newsletter: »[Brexit: meeting supervisory expectations](#)«, februar 2019; »[Brexit: stepping up preparations](#)«, avgust 2019; »[Brexit: operational risks increases when banks delay action](#)«, november 2019; »[Brexit: time to move to post-Brexit business models](#)«, februar 2020.

³⁷ Glej tematski članek z naslovom »[Implications of Brexit for the EU financial landscape](#)«, *Financial Integration and Structure in the Euro Area*, ECB, Frankfurt na Majni, marec 2020.

vključno z znižanjem obrestnih mer denarne politike septembra 2019 (to se kaže v podatkih za uvajalno €STR). Tržni udeleženci čedalje več uporabljajo €STR v transakcijah na gotovinskem trgu in trgu izvedenih finančnih instrumentov. Kljub obetavnim znakom morajo tržni udeleženci okrepiti prizadevanja, da se bodo vzpostavili zadostno likvidni trgi, ki uporabljajo €STR. Ob globalnih prizadevanjih, da se zmanjša prevelika odvisnost od medbančnih obrestnih mer (kot je EURIBOR v euroobmočju), bi lahko obrestna mera, kakršna je €STR, in časovna struktura, ki temelji na njej, služile kot nadomestna obrestna mera v pogodbah, vezanih na EURIBOR, in kot alternativa obrestni meri EURIBOR. ECB bo o €STR še naprej poročala.³⁸

4 Teme v zvezi s plačili, kriptometji, finančno tehnologijo in kibernetsko varnostjo

Resolucija razpravlja o temah v zvezi s plačili v odstavkih 20 in 35 ter o temah v zvezi s kriptometji, finančnimi inovacijami in kibernetsko varnostjo v odstavkih 29–32.

ECB pozdravlja poudarek, ki ga resolucija namenja pomenu razvijanja učinkovitih in neodvisnih evropskih plačilnih sistemov. ECB delovanje evropskih plačilnih sistemov še naprej spodbuja z vzpostavitvijo takojšnjih plačil, z izboljšanjem čezmejnih plačil v EU in iz EU ter s podpiranjem evropskih finteh pobud, ki uvajajo plačilne storitve. Odbor za plačila malih vrednosti v eurih,³⁹ ki mu predseduje ECB, sodeluje s ponudniki in uporabniki, da bi podprl nadaljnji razvoj integriranega, inovativnega in konkurenčnega trga plačil malih vrednosti v eurih. Poleg tega je Svet ECB ponovno zagnal strategijo plačil malih vrednosti, katere cilj je aktivno podpreti tržne pobude, ki si prizadevajo razviti resnično vseevropsko rešitev za plačila na prodajnih mestih in plačila v e-poslovanju. ECB obenem natančno spremlja napredek, ki ga je evropska plačilna pobuda dosegla pri uresničevanju Eurosistemovih ciljev⁴⁰ na tem področju.

ECB pozdravlja dejstvo, da resolucija priznava pomen gotovine kot plačilnega sredstva. Gotovina je še vedno najpomembnejše plačilno sredstvo za državljane EU,⁴¹ število eurobankovcev v obtoku pa še naprej močno raste.⁴² Gotovina je vključujoč plačilni instrument ter ima pomembno funkcijo ob nepredvidljivih dogodkih in funkcijo hranilca vrednosti.

³⁸ Glej [spletno mesto](#) ECB, kjer so poročila o €STR.

³⁹ [Odbor za plačila malih vrednosti v eurih](#) je strateški organ na visoki ravni, katerega naloga je spodbujati integracijo, inovacije in konkurenčnost na področju plačil malih vrednosti v eurih v EU. Odbor je ustanovila ECB 19. decembra 2013, nadomestil pa je [Svet SEPA](#).

⁴⁰ Med temi cilji so vseevropski doseg in uporabniška izkušnja; praktičnost in stroškovna učinkovitost; zaščita in varnost; evropska identiteta in upravljanje; globalno sprejetje.

⁴¹ Glej »[The use of cash by households in the euro area](#)«, *Occasional Paper Series*, št. 201, ECB, Frankfurt na Majni, november 2017.

⁴² Glej članek z naslovom »[Trends and developments in the use of euro cash over the past ten years](#)«, *Ekonomski bilten*, številka 6, ECB, Frankfurt na Majni, 2018.

Kar zadeva poziv resolucije k vzpostavitvi sistema za spremljanje velikih transakcij, ECB napotuje na sedanji regulativni okvir EU za spremljanje gibanja večjih zneskov gotovine v EU in iz EU.⁴³ Izvajanje tega okvira se spremlja s fizičnimi kontrolami na ozemlju držav članic, na primer na letališčih, v pristaniščih in na drugih točkah na mejah EU. Za nadzor izpolnjevanja zakonodaje EU so odgovorni pristojni nacionalni organi, pogostokrat so to carinski organi.

Okvir EU za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma določa nadaljnje zahteve glede transakcij med fizičnimi in pravnimi osebami znotraj EU. Kadar v takšnih transakcijah kot finančni posredniki sodelujejo kreditne institucije, finančne institucije (npr. plačilne institucije in investicijska podjetja) ali drugi »pooblaščen subjekt«, kot so opredeljeni v direktivi o preprečevanju pranja denarja⁴⁴ in v zadevni nacionalni zakonodaji, morajo pooblaščen subjekt spremljati takšne transakcije in, kadar je relevantno, o sumljivih transakcijah poročati nacionalni finančni obveščevalni enoti. Ob tem je treba poudariti, da je v skladu s členom 127 PDEU nadzorni mandat ECB po uredbi o EMN⁴⁵ samo nadzor skrbnega in varnega poslovanja kreditnih institucij. Spremljanje in uveljavljanje izpolnjevanja zahtev glede preprečevanja pranja denarja in boja proti financiranju terorizma s strani kreditnih institucij (ali drugih pooblaščenih subjektov, ki sodelujejo kot finančni posredniki v transakcijah) ter preiskovanje davčnih utaj je izrecno izvzeto iz mandata ECB. Za te naloge so pristojni nacionalni organi na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter davčni organi. ECB trenutno vseeno krepi svoje nadzorne zmogljivosti, da bi omogočila ustrezno sodelovanje z omenjenimi nacionalnimi organi, s čimer bo lahko od njih prejete informacije upoštevala pri bonitetnem nadzoru. ECB načeloma podpira tudi nadaljnje zakonodajno ukrepanje za okrepitev institucionalnega in regulativnega okvira za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma.

Kar zadeva poziv resolucije k povečanemu spremljanju kriptometij, ECB pojasnjuje, da je aktivno vključena v evropske in globalne pobude glede regulacije, nadzora ter pregleda nad kriptometji in stabilnimi kriptokovanci.⁴⁶ ECB stalno spremlja in analizira gibanja na trgu kriptometij ter povezave, preko katerih bi se lahko tveganja v zvezi s kriptometji prenašala v finančni sektor in

⁴³ Okvir sestavljata predvsem Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1889/2005 z dne 26. oktobra 2005 o kontroli gotovine ob vstopu v Skupnost ali izstopu iz nje (UL L 309, 25. 11. 2005, str. 9) ter Uredba (EU) 2018/1672 Evropskega parlamenta in Sveta o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (UL L 284, 12. 11. 2018, str. 6).

⁴⁴ Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5. 6. 2015, str. 73).

⁴⁵ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29. 10. 2013, str. 63).

⁴⁶ Med temi so na ravni EU delovna skupina Evropskega organa za vrednostne papirje in trge o virtualnih valutah in prvi prodaji kriptokovancev, delovna skupina Evropskega bančnega organa o dovoljenjih, kvalificiranih deležih in pridobitvah ter strokovna skupina Evropske komisije o regulativnih ovirah za finančne inovacije; na mednarodni ravni so to delovna skupina G7 o stabilnih kriptokovancih, skupna delovna skupina o digitalnih inovacijah in stalna skupina o usmeritvah politike v okviru CPMI-IOSCO, delovna skupina v Odboru za finančno stabilnost (FSB) o regulaciji stabilnih kriptokovancev, mreža za finančne inovacije v FSB ter delovna skupina o finančni tehnologiji v Baselskem odboru za bančni nadzor.

gospodarstvo.⁴⁷ ECB zagovarja globalno koordiniran pristop k regulaciji kriptometij in stabilnih kriptokovancev na podlagi načela »enak posel, enako tveganje, enaka regulacija«. ⁴⁸ ECB trenutno revidira okvir pregleda nad plačilnimi instrumenti in shemami, tako da bo pregled s strani Eurosistema zajemal vse plačilne sheme in ureditve, ki omogočajo prenos vrednosti med končnimi uporabniki. Kar zadeva nadzor institucij za izdajanje e-denarja, ponudnikov storitev na področju virtualnih imetij in drugih pooblaščenih subjektov z vidika preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ECB opozarja, da so za to nalogo odgovorni pristojni nacionalni organi.

Poziv resolucije k ustreznemu ravnotežju med finančnimi inovacijami in finančno stabilnostjo je v skladu s stališčem ECB. Inovacije in finte bankam, njihovim strankam, finančnemu sistemu in širšemu gospodarstvu prinašajo precejšnje koristi, vendar predstavljajo tudi izzive in tveganja. ECB se je odzvala tako, da spremlja in ocenjuje posledice finte za finančno stabilnost.⁴⁹ Če se ne vzpostavijo ustrezne varovalke, bi lahko vse večja medsebojna povezanost med bankami in finte podjetji pomenila, da imajo motnje v teh podjetjih systemske posledice za finančni sistem. Poleg dela, ki ga v ECB opravlja bančni nadzor, ECB k delu na področju finte politik in finančne stabilnosti prispeva tudi s sodelovanjem v različnih evropskih in mednarodnih forumih, med katerimi so Evropski bančni organ, Odbor za finančno stabilnost, Baselski odbor za bančni nadzor ter Odbor za plačila in tržno infrastrukturo.

ECB pozdravlja dejstvo, da je resolucija prepoznala njena prizadevanja na področju kibernetike varnosti. Ena od prednostnih nalog v ECB ostaja krepitev obrambe na področju digitalne varnosti in krepitev zmogljivosti okrevanja ter nadaljnje prilagajanje obrambe in zmogljivosti vedno novim grožnjam in potencialnim motnjam zaradi kibernetičnih napadov. Precejšen napredek je bil dosežen pri povečevanju ozaveščenosti zaposlenih o varnosti, med drugim z uvedbo obveznega usposabljanja o varnosti informacijske tehnologije. Tehnična obramba se je še dodatno okrepila na vseh računalniških končnih točkah, najsodobnejša rešitev za neprekinjeno upravljanje ranljivosti informacijske tehnologije pa je zdaj operativna. Nenehna prizadevanja ECB po izboljšavah se trenutno osredotočajo na povečanje zmogljivosti pri varnosti omrežij, pri zaščiti pred uhajanjem podatkov in pri upravljanju uporabniških računov z velikimi privilegiji v informacijskih sistemih.

5 Institucionalna vprašanja

Resolucija v odstavkih 1 in 40–46 razpravlja o več vidikih institucionalnega ustroja, delovanja, komuniciranja in praks v zvezi z demokratično odgovornostjo.

⁴⁷ Zaključki analize, ki jo je izvedla delovna skupina ECB o kriptometijih, so v dokumentu »[Crypto-Assets: Implications for financial stability, monetary policy, and payments and market infrastructures](#)«, *Occasional Paper Series*, št. 223, ECB, Frankfurt na Majni, maj 2019.

⁴⁸ Glej na primer [pismo predsednika ECB evropski poslanki Evi Kaili](#) o pobudi v zvezi s stabilnimi kriptokovanci, september 2019. Glej tudi [uvodni nagovor](#), ki ga je imel nekdanji član Izvršilnega odbora ECB Benoît Cœuré na zaslišanju o digitalnih valutah s poudarkom na libri, ki ga je organiziral odbor za digitalno agendo v nemškem parlamentu, september 2019.

⁴⁹ [Financial Stability Review](#), ECB, Frankfurt na Majni, november 2019.

ECB se strinja z resolucijo, da je treba ohraniti neodvisnost ECB, in pozdravlja dejstvo, da je prepoznala izboljšanje njene demokratične odgovornosti.

V skladu s pristopom, ki ga uporablja zadnja leta, ECB ostaja zavezana nadaljnji krepitvi praks v zvezi z demokratično odgovornostjo do Evropskega parlamenta v obstoječem okviru.⁵⁰ Obenem bo ECB še naprej objavljala podroben pisni odziv na resolucijo Evropskega parlamenta o letnem poročilu ECB.

ECB pozdravlja, da je resolucija prepoznala izboljšanje njene komunikacije.

ECB se je v skladu s pozivom resolucije, naj nadaljuje prizadevanja za to, da bodo njene odločitve dostopne in razumljive vsem prebivalcem, odločila, da bo komunikaciji namenjena posebna delovna skupina v pregledu strategije⁵¹ s ciljem, da se okrepi most do širše javnosti.⁵² ECB bo še naprej širila področje dela z javnostjo, predvsem z nestrokovno javnostjo. Delo z javnostjo bo vključevalo inovativne pristope, na primer preko digitalnih kanalov, kot sta novi podkast ECB⁵³ in blog ECB⁵⁴. ECB je v okviru pregleda strategije uvedla nov proces »ECB vas posluša«, ki vključuje dogodke in spletno interakcijo z zainteresiranimi stranmi in širšo javnostjo.⁵⁵

ECB pozdravlja, da je resolucija prepoznala sprejetje enotnega Kodeksa ravnanja za visoke uradnike ECB, ki velja od januarja 2019. S kodeksom, ki velja za vse nosilce odločanja in visoke uradnike v ECB, ne glede na to, ali imajo z ECB pogodbo o zaposlitvi ali so imenovani na nacionalni ravni, sta se dodatno okrepila okvir dobrega upravljanja in etični okvir ECB.⁵⁶

Kar zadeva zahtevo resolucije, da morajo biti v Revizijskem odboru ECB in v Odboru ECB za poklicno etiko neodvisni člani, ECB opozarja, da je neodvisnost članov izrecno določena v mandatu Revizijskega odbora in v sklepu o ustanovitvi Odbora za poklicno etiko. Obenem mandat Revizijskega odbora od članov zahteva, da spoštujejo najvišje standarde etičnega ravnanja. Poleg tega je Svet ECB julija 2019 povečal neodvisnost in obogatil raznolikost Odbora za poklicno etiko, ker je glavno svetovalko za poklicno etiko v nevladni organizaciji in nekdanjo svetovalko za poklicno etiko v Mednarodnem denarnem skladu imenoval za članico odbora.

Kar zadeva poziv resolucije k jasni in javni politiki žvižgaštva, ECB pojasnjuje, da izboljšanje okvira za žvižgače spada med strateške prednostne naloge in

⁵⁰ Glej članek z naslovom »[The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis](#)«, *Economic Bulletin*, številka 5, ECB, Frankfurt na Majni, 2018.

⁵¹ Glej [spletno mesto](#) ECB.

⁵² Glej [uvodno izjavo](#) predsednice ECB na zaslišanju v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta 6. februarja 2020.

⁵³ Glej [spletno mesto](#) ECB.

⁵⁴ Glej [spletno mesto](#) ECB.

⁵⁵ Glej [uvodno izjavo](#) predsednice ECB na zaslišanju v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta 6. februarja 2020.

⁵⁶ Glej [Kodeks ravnanja za visoke uradnike ECB](#). S kodeksom se izboljšuje upravljanje morebitnega nasprotja interesov, ker se uvajajo posebna pravila o pozaposlitvenih aktivnostih, zasebnih finančnih transakcijah in odnosih z interesnimi skupinami. Kodeks predvideva tudi objavljanje izjave o interesih in mesečnega koledarja obveznosti, obsega pa tudi ukrepe za primere kršitev. Poleg tega so v kodeks vključena tudi vodilna načela za zunanje komuniciranje članov Izvršilnega odbora ECB, uporaba teh načel pa je razširjena na vse člane Sveta ECB in Nadzornega odbora.

poslovne cilje ECB. Delo v zvezi z izboljšano in javno politiko žvižgaštva, ki spodbuja kulturo opozarjanja na nepravilnosti in zagotavlja učinkovito ukrepanje po prijavih kršitev, napreduje po načrtih. S to politiko se bodo utrdili standardi ravnanja, demokratične odgovornosti in dobrega upravljanja v ECB, saj uvaja uporabniku prijazno orodje za žvižgače, ki omogoča anonimno prijavo kršitev in varno komunikacijo, ter krepi zaščito žvižgačev v skladu z najvišjimi standardi. ECB se bo o politiki pravočasno posvetovala s predstavniki zaposlenih. ECB pričakuje, da bo uradna sprememba Pravil za zaposlene v ECB sprejeta pred koncem leta 2020.

Kar zadeva vlogo, ki jo je imela ECB v programih finančne pomoči državam euroobmočja, in položaje, ki jih je ECB prevzela v mednarodnih forumih, kot izpostavlja resolucija, ECB v celoti spoštuje obstoječi pravni okvir. Evropska komisija ima nalogo, da v sodelovanju z ECB oceni prošnje za podporo stabilnosti, da se pogaja o sklenitvi memoranduma o soglasju, v katerem so podrobno navedeni pogoji, ki veljajo za odobreno finančno pomoč, in da spremlja izpolnjevanje pogojev, ki veljajo za finančno pomoč. Sčasoma se je ECB odločila, da svojo vlogo ponovno osredotoči na finančne teme in teme, ključne na makroekonomski ravni, vključno s temami, ki zadevajo reforme v finančnem sektorju, makroekonomske projekcije, skupne javnofinančne cilje ter vzdržnost in potrebe po financiranju.⁵⁷ Kar zadeva položaje, ki jih je ECB prevzela v mednarodnih forumih, je ECB pripravljena Evropski parlament in Odbor za ekonomske in monetarne zadeve obveščati o svojih položajih, tako kot v preteklih letih.⁵⁸

ECB se je seznanila s tem, da resolucija pozdravlja sporazum o sodelovanju med Evropskim računskim sodiščem in ECB. ECB nadvse ceni revizije, ki jih je izvedlo Evropsko računsko sodišče. Še naprej je zavezana tesnemu sodelovanju z Evropskim računskim sodiščem in zagotavljanju vseh informacij, ki lahko olajšajo njegovo delo. Sporazum o sodelovanju določa praktično izmenjavo informacij med institucijama na področju mikrobonitetnega nadzora.⁵⁹ V sporazumu o sodelovanju je ponovno poudarjena neodvisnost ECB in Evropskega računskega sodišča pri opravljanju njunih funkcij, hkrati pa je njegov namen zagotoviti ustrezno transparentnost in odgovornost.⁶⁰ Sporazum o sodelovanju pokriva samo revizije nadzornih nalog, podeljenih ECB z uredbo o EMN, ki jih izvaja Evropsko računsko sodišče v skladu z revizijskim mandatom, kot je določen z zakonodajo EU.

ECB se je seznanila s pozivom resolucije, da naj bo imenovanje članov Izvršilnega odbora ECB bolj transparentno, in s pozivom Svetu EU, da naj bo pri vseh prihodnjih imenovanjih v ožjem izboru kandidatov zastopanost spolov

⁵⁷ Glej Mnenje Evropske centralne banke z dne 11. aprila 2018 o predlogu uredbe o ustanovitvi Evropskega denarnega sklada (CON/2018/20) (UL C 220, 25. 6. 2018, str. 2). Glej tudi [nagovor](#) predsednika ECB na zaslujanju v Odboru za ekonomske in monetarne zadeve Evropskega parlamenta 24. septembra 2018.

⁵⁸ Glej [pismo](#) predsednika ECB evropskemu poslancu Svenu Giegoldu o sodelovanju ECB v mednarodnih forumih, 17. december 2015.

⁵⁹ Glej [sporazum o sodelovanju](#) med Evropskim računskim sodiščem in ECB o revizijah nadzorniških nalog ECB, Luksemburg, 9. oktober 2019.

⁶⁰ Ta ureditev bo Evropskemu računskemu sodišču omogočala pridobivanje dokumentacije in informacij, ki jih potrebuje za revizijo bančnega nadzora v ECB. Strogo zaupna dokumentacija bo v celoti zaščitena, dostop do občutljivih informacij o posameznih bankah pa bo odobren v nadzorovanem okolju v prostorih ECB.

uravnorežena. Proces imenovanja članov Izvršilnega odbora ECB je določen v členu 283(2) PDEU in v členu 11.2 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke.⁶¹ O spremembah načina izvajanja Pogodbe, kar zadeva izbirni postopek za člane Izvršilnega odbora ECB, odločata Svet in Evropski parlament. Čeprav ECB ne more vplivati na sestavo Izvršilnega odbora, pa si prizadeva doseči boljšo uravnoreženost spolov znotraj organizacije, predvsem z ukrepi in cilji, ki so uvedeni od leta 2012. Te pobude so privedle do opaznega povečanja deleža žensk na vodstvenih položajih v ECB. Ženske so ob koncu leta 2019 zasedale skoraj 31% položajev na višji vodstveni ravni (v primerjavi z 12% ob koncu leta 2012). Poleg tega so ženske ob koncu leta 2019 zasedale 30% položajev na vseh vodstvenih ravneh v ECB (v primerjavi s 17% ob koncu leta 2012). Gledano v celoti je delež žensk med zaposlenimi v ECB ob koncu leta 2019 znašal 45% (v primerjavi s 43% ob koncu leta 2012). Ker se je obdobje, ki ga zajemajo najnovejši cilji, konec leta 2019 izteklo, ECB trenutno pripravlja novo strategijo na področju uravnoreženosti spolov.

Kar zadeva poziv resolucije, da je treba kadrovska vprašanja reševati pravično, transparentno in hitro, ECB pojasnjuje, da je od leta 2018 sprejela številne ukrepe. Ukrepi so med drugim pripomogli k temu, da se je bančni nadzor v ECB razvil iz zagonske faze v veliko bolj stabilno institucijo. K stabilizaciji je prispeval transparenten proces zaposlovanja na prosta delovna mesta, ki mu je sledil hiter in učinkovit proces uvajanja novih zaposlenih. Nova politika prilagodljivega delovnega časa omogoča zaposlenim v ECB, da po obdobju povečanega obsega dela uravnorežijo in izkoristijo dodatno opravljene ure. Povratne informacije, ki jih je kadrovska služba v ECB pridobila z rednimi meritvami mnenja in najnovejšo anketo med zaposlenimi, kažejo, da so zaposleni z novo politiko zadovoljni. Generalni direktorat Kadrovska služba je v skupnem programu dela s predstavniki zaposlenih obravnaval različne vrste pogodb, ki jih imajo zaposleni v ECB, pri čemer ima večina zaposlenih zdaj pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas. Kar zadeva morebitne primere nadlegovanja, ECB poleg zgoraj omenjenega okvira za žvižgače trenutno preučuje okrepitev storitev mediacije in alternativnih načinov reševanja sporov. Poleg tega je ECB na začetku leta 2020 začela izvajati celovit nov karierni okvir, ki zaposlenim v ECB nudi več možnosti za osebno rast in mobilnost.

⁶¹ Člane Izvršilnega odbora ECB imenuje Evropski svet na priporočilo Sveta EU po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom ECB.